

PROPOSTES GLOBALES PRESENTACIÓ AL PLENARI DE L'AJUNTAMENT

I CONGRÉS DE LES DONES DE BARCELONA

Gener de 1999

Índex

1. Presentació al plenari de l'Ajuntament
2. Creació d'un observatori
3. Reivindicació d'un espai per a les dones de Barcelona
4. Demanda pels fets produïts al campus de la UAB.

Ponència:

"Transformem la ciutat donant valor a la participació de les dones"

"L'espai urbà, els temps i les dones"

"Dones i ciutat a l'espai mediàtic"

"Les dones i els serveis de la ciutat"

Annex a les propostes de la ponència: "Les dones i els serveis de la ciutat"

1 Presentació al plenari de l'Ajuntament

Les conclusions i propostes aprovades en el 1r Congrés de les Dones de Barcelona són fruit de la participació de moltes dones. L'experiència que tenim com a ciutadanes, l'any de debats i reflexions i la jornada viscuda en el mateix Congrés, han fet possible que les dones de Barcelona, una vegada més, prenguem la paraula per dir com veiem i vivim la nostra ciutat i com volem que es transformi per tal que sigui també una ciutat per a les dones.

La transformació de les ciutats té a veure amb la voluntat de la seva gent, però també depèn evidentment de les iniciatives dels grups polítics que formen el govern municipal.

Per tot això, el 1r Congrés de les Dones de Barcelona, a proposta de la Permanent del Consell de les Dones, demana al Govern de la ciutat de Barcelona:

Que el més aviat possible, s'inclogui en una sessió plenària de l'Ajuntament la discussió de les conclusions i propostes aprovades per 1r Congrés de les Dones de Barcelona.

Que en aquesta sessió plenària s'enceti el procés de concreció de les accions i recursos necessaris per fer

realitat i dur a terme les esmentades conclusions i propostes.

Que a aquest Plenari hi siguin convidats els grups de dones de Barcelona.

Que es transmeti als grups de dones que formen part del Consell de les dones de Barcelona la resposta del ple amb les mesures arbitrades per posar en marxa el procés de transformació de la ciutat, tenint en compte la voluntat de les ciutadanes expressada en les conclusions i propostes del 1r Congrés de les dones de Barcelona.

2 Creació d'un observatori

Els grups de dones que ens hem encarregat de la preparació i coordinació dels debats del Congrés de les dones de Barcelona, després de conèixer la proposta realitzada pel CAPS en el punt 5.3 de la ponència "Les dones i els serveis de la ciutat", volem proposar al Consell de les dones de Barcelona:

1. La creació d'un observatori a fi i efecte de fer un seguiment de l'evolució del conjunt de les propostes que s'aprovin en el Congrés.

2. Les funcions de l'esmentat observatori serien:

- detectar i fer visibles les accions relacionades amb les propostes del Congrés.
- recollir sistemàticament la informació
- avaluar la seva incidència en els diferents col·lectius de dones de Barcelona, tenint en compte els barris i altres diversitats (edat, opció sexual, cultura, ètnia, dones no estàndars...)
- divulgar periòdicament els resultats obtinguts.

3. L'observatori serà una funció del Consell de les dones de Barcelona i en el si del Consell es debatrà i decidirà quina és la manera més adequada per aconseguir la seva finalitat.

Proposta recolzada per:

- CAPS
- Drac Màgic
- Fundació Mª Aurèlia Capmany
- FCIC (Federación de Colectivos de Inmigrantes de Catalunya)
- Ca la Dona

3 Reivindicació d'un espai per a les dones de Barcelona

Grups de dones i dones de Barcelona i comarques ens adrecem al Consell de les Dones de Barcelona, organisme impulsor del I Congrés de les Dones de Barcelona, perquè presenti a la sessió plenària del Congrés, que tindrà lloc el dia 16 de gener de 1999, la proposta de recuperació del que havia estat l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, com un espai per a les dones.

L'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, espai cultural creat, finançat i gestionat per les dones, va ser creat el 1909 i, posteriorment, cedit l'any 1940 a la Diputació de Barcelona, amb la condició que es respectessin els objectius amb els quals s'havia creat.

enguany, que celebrem els 90 anys de la creació de l'Institut de Cultura i Biblioteca Cultural de la Dona, reivindicuem la recuperació d'aquest espai per a les dones de Barcelona i comarques.

Així, doncs, proposem que el I Congrés de les Dones de Barcelona doni recolzament a la proposta de recuperació del que havia estat l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona, com un espai per a les dones.

Pròleg. Ca la Dona. DUODA. Fundació Maria Aurèlia Capmany. Mostra Internacional de Films de Dones. La Nostra Illa. Associació de Dones contra la Violència Familiar-Tamaia. Departament de la Dona de la UGT. Secretaria de la Dona de la CONC. Entre Dones. Grup de Dones i Treballs. Les Grans. Les Veus de Venus. Dones i Dones. Dona i Salut. Programa Dona, Salut i Qualitat de Vida CAPS. Xarxa Feminista. Associació de Dones de Carreres Jurídiques. E'Waiso Ipola. SURT. Associació de Dones per la Reinserció Laboral. Dona, comerç just i consum responsable. Secretaria de la Dona d'ERC. L'ESPIRAL. Comissió de la dona de les JERC. Grup de Dones de Ràdio Contrabanda. Campaña por el Salario para el Trabajo del Hogar, red "Las Mujeres Cuentan". Salario Debido a las Lesbianas. Fes-Lu. Grup de Lesbianes Feministes. Associació Cultural 35. El Safareig. Dona i Presó. Grup Àgata. Actua Dona. Revista MyS-Mujeres y Salud. Comissió 8 de març. Federació de Dones de Catalunya per la Igualtat. Associació de l'Eixample per la Igualtat. Associació de Dones del Bon Pastor "Trobada". Barceldona. Associació de Dones per Les Corts. Associació de Dones de Ciutat Vella. Dones amb Iniciativa. Secretaria de la Dona dels PSC-Barcelona. Consell de Dones d'Espanya. Associació Independent de Dones de Catalunya. Associació Teatre-Dona. Grup Lesbos.

4 Demanda pels fets produïts al campus de la UAB

Davant els fets produïts el dijous passat al campus de la UAB, el Grup per una Educació no Sexista de l'AMRS demanem que aquest Congrés manifesti la seva protesta i exigeixi la depuració de responsabilitats a qui correspongui.

Entenem que la llibertat d'expressió és un dret inalienable d'una societat democràtica, on l'educació en l'esperit crític i reivindicatiu és un dels principis bàsics.

No oblidem que, perquè les dones tinguem el nostre espai de ple dret, és imprescindible una pràctica on la manifestació pacífica de la discrepància no sigui atacada ni silenciada.

Grup per una Educació no Sexista de Rosa Sensat

Ponència:

"Transformem la ciutat donant valor a la participació de les dones"

Propostes finals:

Som conscients que la nostra ponència planteja la participació política d'una manera diferent de com estem acostumades a sentir-ne parlar, ja que partim de la realitat de la participació de les dones dins del continuum dels anomenats àmbits privat i públic. A partir d'aquí, les nostres propostes, demandes i exigències, resultat d'un any de debats i un cop afegides les aportacions finals del Congrés, es poden resumir en els següents punts:

1. Que es reconegui aquesta participació de les dones a la ciutat en tots els àmbits, participació que transforma la vida social a favor de les millors condicions de vida de les persones, a favor de la convivència, del respecte a la diversitat i de la solidaritat.
2. Que els drets socials de ciutadania, tradicionalment vinculats a la participació al mercat laboral, es vinculin des d'ara a la participació en tots els àmbits.
3. Que les institucions reconeguin el moviment de dones de la ciutat en tota la seva diversitat com a agent social per consultar, negociar i consensuar les iniciatives, projectes i propostes que sorgeixin, mitjançant òrgans consultius i vinculants, revisant la normativa actual dels consells de participació ja existents.
4. Que, d'aquesta manera, la participació de les dones

en tota la seva diversitat, es faci visible i es doni categoria política, començant per un ús del llenguatge no androcèntric ni sexista des de les pròpies institucions.

De manera més detallada, les conclusions y propostes per als diferents àmbits són les següents:

Pel que fa a l'espai social:

- Cal que es valori el que hem aconseguit les dones al llarg dels anys i no renunciar a aquestes millores, sinó reclamar que es mantingui i s'ampliï l'estat de benestar.
- Cal que es reconegui el conjunt de feines que fem les dones en els diferents àmbits d'actuació privats i públics, sobretot les que fan possible i promouen la sostenibilitat de la ciutat en el sentit més ampli.
- Cal que en tots els plantejaments sobre l'activitat econòmica i laboral a ciutat (horaris, dedicació, serveis, etc.) es tingui present i s'afavoreixi el repartiment equitatiu del treball reproductiu i de cura de les persones.
- Cal que s'arbitrin mesures perquè les dones puguem participar, on i quan vulguem, plenament i en les millors condicions, plantejant demandes de temps (coincidència i no coincidència d'horaris i vacances laborals i escolars), espais propis i activitats específiques per a dones i mitjans que permetin superar qualsevol tipus de dificultats i impediments per a aquesta participació (físiques, de comunicació, de recursos, etc.).

En relació a la nostra experiència i saber personal i col·lectiu

- Cal que es valorin degudament tots els coneixements, sabers, maneres de fer, qualificacions no formals, que les dones aportem als nostres llocs de treball.
- Cal que l'escola i el món acadèmic també reconeguin el saber i el fer de les dones, tot reclamant també una educació no sexista i on es promogui la participació de les nenes i de les noies i s'imparteixi un saber no androcèntric.
- Cal també, a nivell personal, que reflexionem sobre aquesta dinàmica de participació que tenim les dones y que la valorem nosaltres mateixes. Cal treballar la seguretat y l'autoestima y potenciar el reconeixement entre nosaltres perquè se'ns reconegui socialment.

Pel que fa al moviment de dones:

- Cal potenciar i afavorir les formes de relació plural i no jeràrquica, com les xarxes de relació entre dones i grups de dones diversos per tal de fer visible la nostra peculiar experiència i aportació al tan necessari procés de transformació de política. Però això vol dir recursos materials, econòmics i de temps que permetin, entre altres coses, remunerar una part del treball de gestió.

- Cal recuperar la història del moviment feminista i la genealogia de les dones que han fet possible que avui siguem on som, i sobretot un record emocionat per a les dones del 36.

Pel que fa a la relació amb l'Administració municipal:

- Remarquem que els grups de dones són agents socials i interlocutors entre les dones i el poder municipal.

- Reclamem que se'ns tingui informades; el dret a la informació és un dret de ciutadania essencial i és una forma bàsica de participació.

- Reclamem que es doni valor polític a les propostes i iniciatives dels grups de dones i que s'assumeixin a la pràctica de la vida municipal.

- Proponem un debat a cadascun dels òrgans municipals de participació per tal de definir, sense limitació prèvia, com es vol desenvolupar l'experiència de participació institucional. I en aquest sentit es pot començar pel Consell de Dones de Barcelona i anar revisant altres instàncies de participació com els consells de districte, audiències, consultes ciutadanes, etc.

- Insistim que el Consell de Dones ha de ser obert, sense limitacions als grups de dones i superar la forma tradicional de representativitat i tots els entrebancs que suposa el protocol i la burocràcia. Si és un òrgan consultiu, hauria de ser autònom de l'Administració i si, com fins ara, hi participa aquesta, hauria de ser vinculant. O potser, encara millor, convindria tenir-los tots dos.

- Remarquem que cal promoure un canvi de prioritats de manera que a totes les actuacions municipals es tinguin presents les diverses formes, espais i escenaris de participació de les dones a la ciutat. Es tracta de canviar la direcció de la relació política.

L'Administració ha de reconèixer, valorar i tenir present la participació de les ciutadanes. Nosaltres ja hi participem. Les dones sempre hi hem participat.

Ponència:

"L'espai urbà, els temps i les dones"

Habitatge:

Partint del reconeixement del dret a un habitatge digne proposem:

- Construir habitatges de lloguer subvencionats i assequibles als diferents nivells socioeconòmics segons la diversitat de les necessitats de les persones.
- Promoure l'oferta d'habitatge, especialment en el sector públic, amb una gamma més àmplia de tipus, tant de dimensions com de distribucions, més petits, més grans i, sobretot, més flexibles i adaptables a les diferents necessitat i al cicle de la vida.
- Rehabilitar edificis d'habitatge en mal estat i mancats de condicions d'habitabilitat.
- Utilització de les plantes baixes d'alguns edificis com habitatges per a persones amb discapacitats, modificant si s'escau les ordenances municipals que regulen el tema.
- Fomentar la recuperació de nuclis d'habitatges antics ocupats per una sola persona o buits tot creant serveis comuns que potenciïn l'intercanvi, la convivència i les relacions de veïnatge, especialment adreçats a les dones.
- Construcció d'habitatges socials amb serveis comunitaris.
- Aplicació de mesures de pressió fiscal sobre els propietaris de vivendes buides, a partir d'un període de temps limitat.
- Facilitar l'habitatge de lloguer públic, amb caràcter d'urgència, temporalment, per a protegir dones exposades a la violència domèstica i a d'altres conflictes.
- Prioritzar les persones del barri amb més necessitat per a l'ocupació dels nous habitatges socials,
- Incrementar i agilitzar els recursos adreçats al pagament de lloguers a les dones per evitar els desnonaments.

Espais urbans:

Barcelona necessita que les intervencions per a properes transformacions urbanes es realitzin pensant

en un model de ciutat que tingui en compte els espais urbans com a centres de vida i relació on les persones en totes les diversitats de sexe, d'edat, d'ètnia, d'estat de salut o posició socioeconòmica, siguin el centre vertebrador. Espais urbans dotats de totes aquelles característiques i qualitats que els facin agradables i útils i on les persones es puguin orientar i amb els quals es puguin, sobretot, identificar com a éssers individuals i socials.

Considerar els barris com a autèntics nuclis habitacionals dotats de totes les qualitats de centralitat, distàncies curtes per realitzar la diversitat de les funcions diàries, la multiplicitat i la diversitat d'usos, equipaments i serveis relacionats tant amb l'oferta de treball remunerat, com en l'oferta de totes les activitats i serveis a prop de l'habitatge que són imprescindibles per a una organització digne i sostenible de la vida quotidiana. Parar atenció, doncs, als següents aspectes:

- Incrementar i mantenir el verd urbà.
- Evitar la densificació dels barris amb l'ocupació del sol lliure per edificacions.
- Incrementar els serveis de neteja de la ciutat.
- Pacificar les zones d'especial pol·lució acústica i ambiental.
- Crear espais de convivència entre animals de companyia i de les persones en els espais públics i fer campanyes de sensibilització per la responsabilització de les persones propietàries dels mateixos.
- Avançar en l'organització de la ciutat en el sentit que s'incrementi la flexibilitat dels horaris, en tots els serveis i molt especialment en els d'atenció a les persones.
- Fomentar l'educació cívica per a un ús responsable, convivencial i compartit de la ciutat de Barcelona.
- Crear espais intermedis entre l'habitatge i el carrer de circulació rodada, dotats de verd, mobiliari urbà, àrees per estar, jocs de criatures, espais d'ús per a diverses generacions i bona il·luminació, tot dissenyat segons les necessitats de les persones usuàries.
- Creació d'espais de dones per facilitar la relació, l'ajuda mútua, la informació i potenciar el contacte entre dones de diferents cultures.
- Millorar el disseny d'aquells espais que actuen com a barrera dins dels barris, per tal de potenciar y

possibilitar el seu ús.

Accessibilitat

Barcelona ha de ser:

- Una ciutat de distàncies curtes i una ciutat polifuncional, que contempli en els barris la instal·lació de serveis, habitatges i espais de treball remunerat, per tal d'evitar els desplaçaments de la població.
- Crear una nova cultura de la mobilitat i recuperar l'espai urbà per a les persones que caminen i per a les usuàries del transport públic.
- Planificar les xarxes del transport públic tenint en compte la diversitat de les necessitats de les persones.
- Ampliar la xarxa del transport públic, i dotar-la de més freqüència i ampliació de la franja horària.
- Incrementar la interconnexió de la xarxa de transport públic entre els barris de la ciutat.
- Integració tarifària o bitllet combinat que permeti la correspondència entre metro, autobús i minibus.
- Aplicar la normativa d'abolició de barreres arquitectòniques.
- Generalitzar a la ciutat les mesures que faciliten la mobilitat i l'accessibilitat a les persones amb diferents capacitats.
- Millorar la retolació en general de la ciutat i en particular dels transports i dels serveis públics, incorporant els llenguatges específics per persones amb discapacitats visuals.
- Crear més zones tancades al trànsit.
- Retornar la centralitat de les persones en l'espai urbà.

Seguretat:

- Creació i aplicació d'una normativa de seguretat personal en els edificis i espais públics, per tal d'incrementar la seguretat de les dones i la sensació d'habitabilitat dels espais
- Instal·lació de telèfons i punts d'avís a les andanes i passadissos del metro i a les parades de l'autobús.
- Incrementar la il·luminació en alguns carrers, parades d'autobús, passadissos, passatges, etc.
- Recuperar la figura del policia del barri com a professionals al servei de la ciutadania i no només

exercint funcions repressives.

- Elaborar mapes de districte que identifiquin els punts insegurs per a les dones a la ciutat per tal d'eliminar-los.

Ponència:

"Dones i ciutat a l'espai mediàtic"

Les dones que hem participat en la ponència "Dones i ciutat a l'espai mediàtic" manifestem la discrepància unànime respecte a la forma com els mitjans de comunicació en cadascun dels diferents formats tracten - tant per passiva com per activa- la participació, el protagonisme, la creativitat i l'autoritat de les dones en la vida ciutadana.

Exigim a les institucions:

- La revisió i el compliment de la normativa pel que fa a l'ús del llenguatge no-sexista.
- El desenvolupament d'una política de comunicació institucional que tingui en compte la diversitat de les formes de fer i sentir de les dones.
- Que es promogui les informacions de les activitats de les dones.
- Que exerceixi el seu poder coercitiu per impedir la presència en l'espai mediàtic ciutadà de missatges vexatoris, humiliants i agressius per a les dones.
- Que faciliti la creació de taules negociadores entre les associacions de consumidores i consumidores, associacions de dones, administracions i empreses de comunicació -de manera molt especial les agències publicitàries- per tal de redefinir i concretar les formes de representació de les dones.

Reclamem als organismes competents:

- Que difonguin les opcions legislatives adients que permetin denunciar totes les agressions exercides contra les dones per part dels mitjans de comunicació.
- Que controlin i creïn els mecanismes legals per sancionar qualsevol proposta mediàtica que atenti contra els nostres drets.
- Que es promogui el debat públic sobre l'apropiació de la imatge, l'espai i el temps de les dones que imposen normes estètiques i estils de vida que afecten la valoració social de les ciutadanes.
- Que es potenciï la presència i el discurs específic de tot tipus de diferències i singularitats -físiques, orgàniques, sensorials, mentals, psíquiques i culturals- que vivim directament o indirectament totes les dones de Barcelona. Totes som "no-standards".

- Exigim que els mitjans de comunicació deixin d'oferir una imatge de la societat dual que divideix les dones entre nacionals o immigrades, divisió generada per la legislació vigent, la qual priva les dones immigrades del dret a ser persones i ciutadanes.

- Exigim que el tractament mediàtic de les mestresses de casa no sigui vexador i es fomenti el valor social del treball reproductiu.

- Reclamem la consideració de totes les ciutadanes com a fonts d'informació. Autoritzades i imprescindibles per a la construcció de les informacions i els programes de ficció.

- Constatat el retrocés en l'autoritat real de les dones que treballen en els mitjans de comunicació que s'ha produït els darrers anys en relació a la important incorporació de força de treball femenina a la professió periodística, exigim als mitjans de comunicació que replantegin els processos de producció de la informació per tal que la necessitat de compaginació de la vida professional i la vida familiar no sigui un fre per a la promoció de les dones que hi treballen.

- Exigim que es promogui la creació de la figura de la "tècnica d'igualtat" a cada mitjà de comunicació.

- Que es potenciïn les iniciatives i l'ús de les noves tecnologies digitals a tots els casals i centres cívics i s'obri un debat sobre les transformacions socials que la cultura telemàtica produeix en el nostre entorn i el que això implica per a les dones.

- Fomentar la creació i garantir el manteniment dels mitjans de comunicació alternatius -escrits i audiovisuals- als districtes, com a eines més properes a les ciutadanes.

Finalment:

Es proposa a totes les ciutadanes de Barcelona que facin visible la seva disconformitat a través d'accions de boicot als productes mediàtics i publicitaris que siguin vexadors amb la imatge de les dones. Per això, arbitrarem les xarxes i contactes necessaris per tal que aquestes accions tirin endavant amb la màxima eficàcia.

Ponència:

"Les dones i els serveis de la ciutat"

Propostes per a una ciutat més "convivial" i sostenible

Les propostes que les dones de Barcelona hem fet en relació als serveis, són molt riques per la seva diversitat, la seva imaginació i una gran concreció que permet anar d'allò més general al més concret, abastant tots els àmbits de la vida quotidiana, no solament el propi sinó també del nostre entorn immediat.

La ciutat que les dones volem i els serveis que desitgem i necessitem s'ha fet sentir per mitjà de la veu de les dones dels Districtes de Barcelona, de les associacions i de les dones dels sindicats i dels partits polítics, conjuntament també, amb totes les dones que hem participat en aquest Congrés. Hem fet propostes per al canvi, de manera que la ciutat de Barcelona no sigui només aquella en què les dones i els homes tinguin cobertes les necessitats bàsiques per a una vida digna, sinó aquella en la qual la ciutadania sigui protagonista del disseny, l'organització i la pròpia transformació de la realitat, amb un èmfasi especial en prevenir i resoldre l'exclusió social i afavorir la millora continuada de les condicions de vida de les barcelonines i els barcelonins.

Així mateix, proposem mesures concretes per a la creació i millora en els serveis, mesures en el terreny de la violència, de la marginació, de la possibilitat d'incrementar la incorporació de les dones en el mercat de treball i dels camps en què hauríem d'accedir a la formació continuada. L'envelliment de la població i la cura de la gent gran constitueixen una de les àrees on els recursos es mostren més escassos. La salut i els biaixos de gènere en l'assistència sanitària i la manca de recursos al voltant de la cura dels nens i les nenes són també àrees on s'han detectat necessitats, fent propostes de canvi i de millora. Finalment, l'educació de la cultura, l'oci i els esports també s'entén que formen part del benestar de la ciutat.

Però les dones hem demanat també que els serveis no només creixin en nombre i diversitat, sinó que també funcionin en relació a la nostra pluralitat i diversitat: procedència geogràfica, ètnia, creences, opció sexual, dones grans, dones joves, dones amb disminucions físiques i psíquiques, dones immigrants, dones amb treballs de risc etc. i com es poden apropar més a les necessitats de les usuàries que els hem de fer servir.

Tots els col·lectius de dones demanen utilitzar els serveis de la manera més normalitzada possible, i que no es creïn guetos per problemes específics, sinó que es trenquin les barreres, arquitectòniques o mentals, perquè els serveis puguin acollir les diferències. Per això, les propostes que es presenten a continuació s'han de llegir tenint en compte que s'han d'aplicar per a tota la diversitat de col·lectius i diferències.

- 1. INFORMACIÓ:** donar més informació a les ciutadanes i ciutadans sobre els serveis de la ciutat pels canals que puguin fer-la arribar més fàcilment a tots els col·lectius de la ciutat, **AFAVORINT LA PARTICIPACIÓ** dels usuaris i usuàries en l'organització i el funcionament dels serveis mantenint horaris flexibles i una millor adequació dels transports i dels espais a les persones.
- 2. VIOLÈNCIA:** promoure que Barcelona sigui la primera ciutat a la no violència i la convivència entre homes i dones, fent una campanya de sensibilització social per a la prevenció de la violència i agressions sexuals, educació a les escoles, a la família i al carrer; creació de serveis especialitzats a districtes i increment del nombre de places als centres d'acollida.
- 3. PRESÓ:** promoure mesures alternatives a la presó tot creant eines de reinserció i promoure polítiques educatives i solidàries en relació a la marginació i a la prostitució
- 4. FORMACIÓ:** promoure serveis de formació laboral adequada a la demanda del mercat sense incrementar la segregació del treball de les dones i optimitzant els recursos existents. Fomentar la realització de cursos i tallers que permetin el creixement personal i una autoformació socialitzadora, educant per a la correponsabilitat i canvis de les actituds i rols familiars.
- 5. TREBALL:** incentivar i impulsar mesures concretes que corregeixin la segregació de les dones al mercat de treball, a nivell de salaris, contractació, atur, tipus de contractes i assetjament sexual; promoure mesures per afavorir la compatibilitat del treball remunerat amb les responsabilitats familiars, donant visibilitat i quantificant l'aportació econòmica

que suposen tots els treballs de les dones.
Revisió de les pensions no contributives i pensions de viduïtat.

6. **EDUCACIÓ:** fer de l'escola un instrument efectiu de compensació de les desigualtats treballant la diversitat i la coeducació des de l'escola bressol i la flexibilització horària.
7. **ESPORTS:** promoure una xarxa de recursos i serveis per facilitar l'accés de les dones a la pràctica esportiva.
8. **CULTURA:** promoure i donar visibilitat a la presència de dones en els actes públics organitzats per les institucions i entitats de la ciutat, desagregar per sexes totes les estadístiques municipals i promoure la creació de fons documentals sobre la dona.
9. **GENT GRAN:** afavorir que les dones grans puguin integrar-se en xarxes relacionals i de lleure, destinar més recursos a l'atenció domiciliària de qualitat i creació de més centres de dia per a gent gran.
10. **SALUT:** mesures per garantir una atenció integral de qualitat i calidesa, incorporant la diversitat de les dones i problemàtiques com: salut mental, sida, avortament, drogodependències i addiccions, planificació familiar, educació sexual, prostitució, trastorns de la conducta alimentària, estrès, etc, realitzant campanyes de promoció de la salut i d'ajuda mútua, i promoure la introducció de formació i recerca en temes de gènere i salut. Constitució i posada en marxa dels consells de salut a tots els districtes de la ciutat amb la participació de les entitats i associacions de usuaris i usuàries.
11. **CRIATURES:** normalitzar la presència de criatures en els diversos àmbits de la vida quotidiana. Més guarderies infantils i públiques amb flexibilització horària.
12. **SERVEIS SOCIALS:** esforç per part de l'Administració per fer un reagrupament territorial dels serveis: un mateix territori, uns mateixos serveis. Impulsar mesures específiques enfront de la feminització de la pobresa, i desenvolupar mesures de control de qualitat sobre els serveis socials que ofereixen les entitats públiques i privades establint criteris de drets i deures que tenen les usuàries i usuaris a l'hora de gaudir dels serveis.

Annex a les propostes de la ponència: "Les dones i els serveis de la ciutat"

Les mesures que proposem són les següents:

- 1. DONAR MÉS INFORMACIÓ A LES CIUTADANES I CIUTADANS SOBRE EL SERVEIS DE LA CIUTAT PELS CANALS QUE PUGUIN FER-LA ARRIBAR MÉS FÀCILMENT A TOTS ELS COL·LECTIUS DE LA CIUTAT, AFAVORINT LA PARTICIPACIÓ DELS USUARIS I USUÀRIES EN L'ORGANITZACIÓ I EL FUNCIONAMENT DELS SERVEIS MANTENINT HORARIS FLEXIBLES I UNA MILLOR ADEQUACIÓ DELS TRANSPORTS I DELS ESPAIS A LES PERSONES**

INFORMACIÓ

- Més informació i pels canals que poden arribar més fàcilment a les dones (sobretot les grans): als mercats, a les guarderies, als serveis de qualsevol tipus, a les televisions i emissores locals.

ORGANITZACIÓ

A nivell organitzatiu es presenten propostes globals i d'altres de més concretes:

a) Propostes globals:

Es proposa fomentar una política de concertació amb l'Administració autonòmica per tal d'acordar la delegació de competències i l'assignació de recursos necessaris per garantir una major autonomia de l'actuació municipal, trobant les fórmules de col·laboració i l'acord que permetin millorar els serveis i evitar duplicitats o inhibicions que perjudiquen la ciutadana i el ciutadà en primera instància.

En el cas concret de Barcelona, la Carta Municipal hauria de ser definitivament l'instrument jurídic que ens permetés, com a ciutadanes i ciutadans, dotar-nos dels instruments necessaris per resoldre, amb més eficàcia i racionalitat, les necessitats que té la ciutat.

b) Propostes concretes:

- Afavorir la participació dels usuaris i usuàries en l'organització i el funcionament dels serveis.
- Aprofitar l'experiència dels usuaris i usuàries dels serveis a l'hora de dissenyar-los.
- A cada districte s'hauria de vetllar per conèixer la situació en què es troben les dones disminuïdes

i crear una xarxa per potenciar la seva participació social.

- Que hi hagi un "referent", de manera que la usuària no hagi d'adreçar-se per a cada tipus de necessitat a una persona diferent, començar de nou un procés, un dossier, etc.
- Que es consideri el tracte càlid i respectuós amb les característiques personals de l'usuari/a com un aspecte important del servei.
- Que s'estableixin sistemes de documentació àgils amb persones concretes que tinguin la capacitat d'agilitar els tràmits.

HORARIS

- Mantenir horaris més extensos i flexibles perquè els puguin utilitzar tant les dones que tenen un treball remunerat com les que no el tenen, i també els homes per tal de facilitar la seva incorporació a la cura del grup familiar.

TRANSPORTS I ESPAIS

- Una millor adequació dels transports a la ubicació dels serveis i transports adaptat a les persones amb dificultats de mobilitat (persones amb problemes físics, gent gran, etc.).
- Adaptació dels espais públics a persones amb poca mobilitat o altres disminucions.

2. VIOLÈNCIA: PROMOURE QUE BARCELONA SIGUI LA PRIMERA CIUTAT PER A LA NO VIOLÈNCIA I LA CONVIVÈNCIA ENTRE HOMES I DONES, FENT UNA CAMPANYA DE SENSIBILITZACIÓ SOCIAL PER A LA PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA I AGRESSIONS SEXUALS, EDUCACIÓ A LES ESCOLES, A LA FAMÍLIA I AL CARRER; CREACIÓ DE SERVEIS ESPECIALITZATS A DISTRICTES I INCREMENT DEL NOMBRE DE PLACES ALS CENTRES D'ACOLLIDA

Sensibilització social per a la prevenció de la violència i agressions sexuals, educació a les escoles, a la família i al carrer:

- Diversificar els mitjans informatius sobre els recursos existents en el terreny de la violència, agressions sexuals i assetjaments.
- S'hauria d'estudiar els tipus de maltractaments que reben les dones disminuïdes, tant a nivell físic (agressions) i de comunicació (no sortir de casa), com psicològics (tractament

infantilitzant).

- Realitzar campanyes institucionals de sensibilització contra la violència en general i contra la que pateixen les dones en particular.
- Cursos de sensibilització sobre la violència a les empreses.
- Elaboració de tríptics informatius sobre drets i serveis que es reparteixin a tots els llocs del barri freqüentats per dones. Informació a través de les emissores de ràdio i introduir unitats didàctiques sobre el tema a les escoles.
- Arbitrar mesures perquè les dones immigrants que han vingut per reagrupació familiar puguin lluitar pels seus drets davant els maltractaments, sense l'amenaça d'expulsió.
- Mesures per controlar i sancionar la violència sexista i de tota mena que constantment s'emet per TV.
- Promoure una xarxa de ciutadans i ciutadanes que elabori un Manifest per la No Violència i la Convivència a Barcelona, tant de l'àmbit privat com del públic.

Atenció en el terreny de l'atenció i suport a les dones agredides tant físicament com psicològicament:

- Creació de serveis específics per a les dones amb centres d'informació permanent les 24 hores, per districtes, atesos per personal especialitzat, donant cobertura als grups de suport ja existents que treballen des d'una perspectiva de gènere. A més, en tots els centres d'informació hi hauria d'haver persones que parlessin el llenguatge dels signes, per a persones sordes. I seria interessant la creació d'un telèfon 900.
- Creació de comissaries especialitzades, a cada barri, amb dones policies adientment formades, per tal d'apropar aquests serveis a les ciutadanes.
- Creació de recursos d'assessorament jurídic i psicològic, amb bosses d'ajuda municipal perquè les dones puguin escollir advocat i terapeuta de la seva confiança.
- Potenciar o prioritzar les xarxes entre grups de dones, centres d'assistència primària, policia del districte, treballadores del centre d'acollida i altres

serveis implicats per intercanviar estratègies d'acció.

- Que hi hagi llibertat a l'hora d'escollir advocat d'ofici.
- Que els Centres d'Atenció Primària (CAP) donin assistència psicològica a les dones maltractades.
- Que es contempli un altre aspecte de la violència domèstica: la d'alguns fills i filles amb la gent gran o amb la mare sola.
- Articular un mecanisme que posi en coordinació l'escola amb les institucions del districte, de detecció i denúncia de maltractaments (sexuals o físics) a les nenes i nens.

Increment del nombre de places als centres d'acollida i millora dels recursos per a la rehabilitació:

- Creació de cases d'acollida de fàcil accés per a dones amb problemes, diferenciant centres que puguin acollir en cas d'urgència i centres de tractament i rehabilitació. Caldria recordar la normativa europea que recomana una plaça per cada 10.000 habitants, que en el cas de Barcelona seria d'unes 160 places.
- Que tots els centres estiguin exempts de barreres arquitectòniques per tal que hi puguin tenir fàcil accés tant les dones disminuïdes físiques com les cegues.
- Reformular la funció dels centres d'acolliment i dotar-los de continguts pedagògics i terapèutics.
- Articular mesures per als agressors que garanteixin que les dones agredides no hagin de sortir de casa seva.
- Que els jutges dictin les mesures provisionals en un termini de 24 hores.

3. PRESÓ: PROMOURE MESURES ALTERNATIVES A LA PRESÓ CREANT MESURES DE REINSERCIÓ I PROMOURE POLÍTIQUES EDUCATIVES I SOLIDÀRIES EN RELACIÓ A LA MARGINACIÓ I LA PROSTITUCIÓ.

Promoure mesures alternatives a la presó:

- Especial atenció a les dones immigrants empresonades.
- Promoure la possibilitat de donar altres alternatives, com treball comunitari o reconciliacions abans d'anar a la presó.

- Promoure la tutela de les persones empresonades, ajudant amb suport psicològic i amb suport específic per a dones amb filles i fills petits, o amb problemes de droga, Sida o altres malalties.
- Promoure mesures específiques que garanteixin la reinserció i respectin els drets de les dones empresonades.
- Promoure la formació i la reinserció laboral de les dones empresonades.
- Creació d'un centre d'acollida que faci de pont entre el centre penitenciari i el món exterior. Aquest centre hauria de complir les funcions següents:

- permetre l'acollida temporal de l'ex-presonera;
- servir com a lloc de trobada de les internes amb els membres de la seva família durant els permisos periòdics;
- ser utilitzat pels parents de les internes en les seves visites al centre penitenciari;
- oferir una atenció multidisciplinària per aconseguir una incorporació progressiva de l'ex-presonera a la societat (accés a habitatges, formació professional, ocupació, etc.).

- Facilitar suport tècnic i econòmic al teixit associatiu i a les entitats que treballen amb aquest col·lectiu de dones.

Promoure polítiques educatives i solidàries de prevenció de la marginació i de la prostitució, amb intervencions específiques en determinats districtes de Barcelona per promoure la reinserció laboral.

- Plans de formació especial del personal dels Serveis Socials (municipals) que difonguin el coneixement de la problemàtica de les dones amb necessitats específiques.

4. FORMACIÓ: PROMOURE SERVEIS DE FORMACIÓ LABORAL ADEQUADA A LA DEMANDA DEL MERCAT SENSE INCREMENTAR LA SEGREGACIÓ DEL TREBALL DE LES DONES I OPTIMITZANT ELS RECURSOS EXISTENTS. FOMENTAR LA REALITZACIÓ DE CURSOS I TALLERS QUE PERMETIN EL CREIXEMENT

PERSONAL I UNA AUTOFORMACIÓ SOCIALIZADORA, EDUCANT PER A LA CORRESPONSABILITAT I CANVIS DE LES ACTITUDS I ROLS FAMILIARS.

A. Laboral

Formació laboral adequada a la demanda del mercat laboral. Optimitzar els recursos existents:

- Falten serveis d'orientació professional i personal.
- Realització de cursos especials adreçats a la inserció laboral i professional de les dones a l'atur.
- Incentivar l'accés de la dona a professions relacionades amb les noves tecnologies. Cursos gratuïts per a formació d'operadores.
- Fomentar, dins l'ampli camp dels nous jaciments d'ocupació, les iniciatives d'autoocupació de dones i potenciar programes propis per a dones emprenedores.
- Creació d'aules de formació continuada per a adults i adultes relacionada amb el treball i amb la possibilitat de reciclar-se.
- Optimitzar la utilització dels recursos del Fons Social Europeu i altres programes específics per a l'ocupació de les dones (NOW).
- Distribució i ampliació de les bosses de treball i de les professions amb futur. Facilitar la formació o l'accés als cursos de l'INEM.

Una formació laboral que no incrementi la segregació del treball de les dones:

- Informació sobre les possibilitats de formació dels mateixos serveis i associacions de la ciutat.
- Incentivar plans de formació per a la inserció laboral de les dones disminuïdes.
- Que la formació d'adults i adultes depengui d'Ensenyament i no de Benestar Social.
- Cursos sobre corresponsabilitat i drets laborals.

B. Creixement personal

- Fomentar la realització de cursos i tallers que permetin una autoformació

socialitzadora, augment d'autonomia personal, autoestima, i desenvolupament personal i de la creativitat en especial per a dones joves. Els llocs idonis per realitzar aquestes activitats són el centres cívics, cases de cultura, associacions i entitats sense ànim de lucre.

- Promoure l'autonomia personal i col·lectiva de les dones que es troben en situacions més extremes, facilitant la seva participació com a usuàries en la resolució de llurs problemes, evitant l'assistencialisme i la beneficència i estimulants el voluntariat social i la solidaritat com a mecanisme d'integració i cohesió social.
- La inserció cultural de totes les dones i en especial de les dones immigrants hauria de ser impulsada des de les institucions. Els cursos de català haurien de ser gratuïts. Facilitar l'aprenentatge de costums de la societat, menjars, horaris, festes i tradicions.
- Crear una escola com a espai de formació per a famílies que conviuen amb una persona amb disminucions físiques o psíquiques.
- Cursos de autoconeixement per a dones grans.
- Cursos de autoconeixement del propi malestar pels professionals dels serveis relacionats amb el malestar de les persones, perquè puguin fer front a aquestes situacions amb més eficàcia i coneixement de causa.

Cursos de formació-informació per a pares, mares i altres agents socials implicats en torn al problema de l'anorèxia i la bulímia

- Escoles de pares i mares com a espais de formació i no només d'informació.

C. Corresponsabilitat

Formació per als canvis de les actituds i els rols familiars que impliquin una majoria de dones de tots els nivells. Treball dintre de les associacions per poder canviar actituds.

- Formació de la població masculina per poder assumir les tasques domèstiques que ara no fan, amb campanyes de formació ciutadana estimulants la participació i la corresponsabilitat.

- Potenciació del temps de l'oci.

5. TREBALL: INCENTIVAR I IMPULSAR MESURES CONCRETES QUE CORREGIXIN LA SEGREGACIÓ DE LES DONES AL MERCAT DE TREBALL, A NIVELL DE SALARIS, CONTRACTACIÓ, ATUR, TIPUS DE CONTRACTES I ASSETJAMENT SEXUAL; PROMOURE MESURES PER AFAVORIR LA COMPATIBILITAT DEL TREBALL REMUNERAT AMB LES RESPONSABILITATS FAMILIARS, DONANT VISIBILITAT I QUANTIFICANT L'APORTACIÓ ECONÒMICA QUE SUPOSEN TOTS ELS TREBALLS DE LES DONES. REVISIÓ DE LES PENSIONS NO CONTRIBUTIVES I PENSIONS DE VIDUÏTAT.

Incentivar i impulsar mesures concretes que corregeixin la segregació de les dones al mercat de treball, a nivell de salaris, contractació, atur, tipus de contractes i assetjament sexual.

- Incentivar la contractació indefinida de dones, sobretot de les de mitjana edat, i que la negociació dels convenis (l'àmbit de contractació de les institucions públiques n'ha de ser un exemple) desenvolupin estratègies per possibilitar l'accés, la permanència i la promoció de les dones en el mercat de treball. Valorar la possibilitat de prendre mesures d'acció positiva.
- Des de l'Ajuntament, donar prioritat als contractes amb empreses de serveis que respectin la paritat entre homes i dones en la seva plantilla de personal.
- Vetllar perquè es compleixi el tant per cent de reserva de llocs de treball per a persones amb disminució i que aquests siguin repartits equitativament entre les dones i els homes.
- Reciclatges gratuïts i formació professional continuada per a dones en actiu o en atur. Difondre més el programa de formació de Barcelona Activa.
- Facilitar que les dones derivades de serveis socials que cobren el Pirmi (Programa interdepartamental de la renda mínima) puguin participar en tot l'itinerari de formació que proporciona Barcelona Activa.

- Repartiment del treball amb l'eliminació de les hores extres i la reducció de la jornada laboral per a tothom.
- Buscar mecanismes, com per exemple les quotes, perquè el mercat laboral tingui un equilibri entre homes i dones en els diferents sectors i categories professionals.
- Per a les treballadores del servei domèstic s'apunta la necessitat d'unir esforços a través d'un sindicat o una associació per poder conèixer els seus drets i poder lluitar contra els abusos, en especial per a les dones immigrants.
- Revisió del funcionament de Barcelona Activa.
- Punts d'informació per districte sobre llocs de treball a la Unió Europea.
- Control públic dels indicadors de discriminació sexual a les empreses.
- Que es consideri l'assetjament sexual com una forma de discriminació laboral.
- Que l'empresa estigui obligada a garantir el lloc de treball de la persona que denunciï un assetjament sexual.
- Ajuts a les dones que treballen en sectors amb horaris llargs (comerç, perruqueries...) i amb infants en edat escolar, per salvar la diferència horària entre l'horari laboral i d'escola, ja que aquestes feines tenen una remuneració molt baixa.
- Agilitzar els tràmits per a les dones empresàries.

Promoure mesures per afavorir la comptabilitat del treball remunerat amb les responsabilitats familiars:

- Flexibilitzar l'horari laboral per facilitar que els homes puguin assumir també responsabilitats familiars. Negociar dins dels convenis col·lectius estratègies que facilitin la incorporació a les tasques reproductives dels homes. ¿Incentivar els permisos? Les baixes maternals de setze setmanes són massa curtes i els pares només poden agafar les últimes setmanes. Proposar fórmules noves d'incorporació progressiva, amb mitja jornada per a tothom.
- Negociar dins dels convenis col·lectius estratègies que articulin tant els permisos com l'organització del temps de treball, per fer compatible la vida familiar i

laboral. Seguiment i compliment de directrius europees.

- Intentar trobar solucions per a les dones que tenen dificultats en deixar els fills i filles, persones grans o malalts, per poder iniciar un treball o realitzar cursos de formació, facilitant espais o serveis.
- Allargar la baixa per maternitat.
- Possibilitat de reducció de jornada també per a les persones amb persones grans o malalts crònics al seu càrrec.
- Que es doti de valor curricular per aconseguir feina a les tasques realitzades per la mestressa de casa: economia familiar, cura dels malalts, cuinar, cura de les criatures, etc.

Donar visibilitat a l'aportació de les dones al treball i al treball voluntari:

- Que l'Ajuntament faci un estudi periòdic per quantificar el treball de les dones a Barcelona, tant remunerat com no remunerat i es compari amb els recursos i serveis existents per a les dones.
- Controlar l'aportació del treball voluntari (que recau principalment en joves i dones parades) perquè no substituï un lloc treball.

Revisió de les pensions no contributives. 100% jubilació per a les vídues

- Compatibilització de les pensions de viduïtat i de jubilació.
- Dret de les mestresses de casa a cotitzar a la Seguretat Social com qualsevol altra treballadora.
- Ajuda als i les joves quan acaben els estudis perquè puguin marxar de casa.

6. EDUCACIÓ: FER DE L'ESCOLA UN INSTRUMENT EFECTIU DE COMPENSACIÓ DE LES DESIGUALTATS TREBALLANT LA DIVERSITAT I LA COEDUCACIÓ DES DE L'ESCOLA BRESSOL I LA FLEXIBILITZACIÓ HORÀRIA

Fer de l'escola un instrument efectiu de compensació de les desigualtats treballant la diversitat i la coeducació des de l'Escola Bressol:

- Formació en la corresponsabilitat des de les escoles. L'educació com a eina transformadora de consciències.
- Vetllar perquè l'escola, en tots els seus nivells, no sigui un espai reproductor dels rols tradicionals violents i sexistes (en els jocs i les joguines, en els contes infantils, en els materials pedagògics, en les activitats esportives).
- Formació a les adolescents sobre la discriminació i el sexisme. Conferències informatives en els instituts ara i després del Congrés (Crèdits de síntesis d'ESO). Fomentar la reflexió i l'autoconixement de las dones joves mitjançant tallers i seminaris des de l'institut.
- Que el Consell Escolar Municipal, com a organisme bàsic de participació social, vetlli per la garantia d'una veritable coeducació i respecte a la diversitat.
- Promoure l'eliminació dels trets sexistes en la formació del professorat de les escoles municipals, en els llibres de text utilitzats, en el llenguatge emprat, etc. I que l'Ajuntament actuï com a grup de pressió davant les institucions superiors (Generalitat, Govern Central, Unió Europea)
- Dotar els centres i/o zones educatives d'Equips d'Orientació Escolar i Professional que incorporin criteris de no discriminació cap a uns sectors professionals o altres en funció del sexe. Fomentar treballs, investigacions i activitats formatives que ajudin a canviar la segregació existent en termes de sexe i facin efectiva i real la coeducació a tots els nivells educatius.
- Impartir formació a les escoles secundàries sobre sexualitat des d'un punt de vista de llibertat i autonomia personal, matitzant les diferències entre els òrgans de plaer de homes i dones i les diferents opcions sexuals que es poden donar.
- Incluir en la educació sexual informació sobre embaràs no desitjat, avortament i SIDA
- Que l'etapa de 0 a 3 anys sigui gratuïta i la possibilitat de que sigui universal.
- Que el dret de les noies a no ser discriminades per raó de sexe, dintre de l'escola, prevalgui davant del dret del pare a escollir religió per a la seva filla.
- Promoure en els instituts una campanya

d'educació i prevenció de l'anorèxia i la bulímia.

Crear un espai d'acollida als centres educatius per facilitar l'adaptació dels horaris laborals amb els escolars:

- Flexibilització horària.

7. ESPORTS: PROMOURE UNA XARXA DE RECURSOS I SERVEIS PER FACILITAR L'ACCÉS DE LES DONES A LA PRÀCTICA ESPORTIVA

- Estudiar si l'oferta municipal arriba a tots els col·lectius de dones i a les seves necessitats específiques.
- Rendibilitzar els equipaments esportius de la ciutat en horaris especialment pensats per facilitar la participació de les dones.
- Promoure una xarxa de recursos i serveis per facilitar l'accés de les dones en la pràctica esportiva.

8. CULTURA: PROMOURE I DONAR VISIBILITAT A LA PRESENCIA DE DONES EN ELS ACTES PÚBLICS ORGANITZATS PER LES INSTITUCIONS I ENTITATS DE LA CIUTAT, DESAGREGAR PER SEXES TOTES LES ESTADÍSTIQUES MUNICIPALS I PROMOURE LA CREACIÓ DE FONDS DOCUMENTALS SOBRE LA DONA

Promoure i donar visibilitat a la presència de dones en els actes públics organitzats per les institucions i entitats de la ciutat: pregons, jurats de premis, conferències, congressos, exposicions, festes majors, etc.

- Promoure el saber femení en els actes culturals organitzats per l'ajuntament i altres entitats amb què es col·labori.
- Recuperar i potenciar les activitats artístiques i artesanals realitzades per dones com a part del patrimoni cultural de la ciutat.
- Promoure, recuperar i incentivar la transmissió oral de la cultura on la dona és protagonista.

Desagregar per sexes totes les estadístiques municipals, per facilitar l'estudi de la realitat de les dones de Barcelona.

- Donar suport a estudis que tinguin com a objecte el paper de les dones en la història i la vida de la ciutat.
- Promoure la creació de fons documentals i d'altres tipus als museus, arxius i biblioteques especialitzats per facilitar la consulta en temes de dones.
- Incorporar la dimensió d'igualtat d'oportunitats en el món del teatre, el cinema i la música que promou l'Ajuntament.
- Llogar a preus reduïts i per períodes curts locals públics infrautilitzats per la organització de tallers culturals i d'altres activitats.
- Potenciar l'accés de les dones a la cultura.

9. GENT GRAN: AFAVORIR QUE LES DONES GRANS PUGUIN INTEGRAR-SE EN XARXES RELACIONALS I DE LLEURE, DESTINAR MÉS RECURSOS A L'ATENCIÓ DOMICILIÀRIA DE QUALITAT I CREACIÓ DE MÉS CENTRES DE DIA PER A GENT GRAN.

- Afavorir que les dones grans puguin integrar-se en xarxes relacionals i de lleure per evitar la solitud. Xarxa d'ajut amb col·laboració d'entitats per poder donar suport a dones soles.
- Accions per aconseguir autonomia sense dependència familiar.
- Promoure l'associacionisme com a mecanisme de participació.
- Eliminar les barreres arquitectòniques.
- Atès que la cura de la gent gran, quan hi ha una filla disminuïda, recau sobre aquesta, s'hauria de fomentar la col·laboració d'entitats per ajudar tant la gent gran com la dona disminuïda, perquè mantinguessin el seu món relacional.
- Fomentar, des de la iniciativa pública, cursos de formació, per a famílies, sobre la cura de persones grans, en horaris que facilitin la implicació d'altres membres de la família.
- Necessitat d'ascensors i rampes per facilitar que la gent gran sigui autònoma, i revisió de la seguretat del paviment de les voreres i carrers de la ciutat.
- Millora de la xarxa d'espais per a la gent gran, dels casals municipals i coordinació amb la xarxa de centres privats.
- Unificar el carnet de socis i sòcies de tots els casals. Potenciar la seva existència en

el marc dels centres cívics i altres equipaments per al conjunt de la població, afavorint la relació intergeneracional i evitant el foment d'espais segregats i segregadors.

- Impulsar la participació de les dones en la gestió dels centres i les activitats.
- Foment dels programes de voluntariat de la gent gran, com a mecanisme de participació en la millora de la ciutat.
- Continuar amb l'organització d'activitats de vacances, viatges i intercanvis per a la gent gran, i organització d'activitats físicoesportives, prioritàriament adreçades a les dones més desfavorides econòmicament.
- Fer arribar la informació general sobre les activitats de la ciutat i sobre aquells aspectes d'interès per a la gent gran, de la manera més directa i accessible possible.
- Manteniment de la Targeta Rosa Metropolitana, per facilitar la mobilitat urbana de la gent gran més necessitada. Ampliació del seu ús a nous serveis públics i privats.
- Prioritzar a les famílies amb persones grans en l'accés als pisos baixos dels edificis.
- Que no es margini les persones grans amb pensions petites, i pis en propietat, a l'hora de concedir ajuda domiciliària.
- Que les dones grans separades puguin demanar plaça als balnearis (en aquest moment encara cal la signatura del marit).

Destinar més recursos a l'atenció domiciliària de qualitat i garantir un control rigorós:

- Garantir les condicions d'habitabilitat i d'accessibilitat de les seves llars, mitjançant ajuts d'infraestructura i d'equipament de les seves cases.
- Ampliar l'oferta d'atencions domiciliàries (treballadors familiars, ajuts a la llar, servei d'alarma telefònica). Extensió d'aquests serveis a les famílies que tenen gent gran a casa i no disposen dels mitjans econòmics i materials suficients.
- Destinar més recursos públics a l'atenció domiciliària de qualitat, en especial la dedicada a la gent gran. Considerar l'ajuda de neteja i companyia com una necessitat. Que la prestació es realitzi en col·laboració amb les famílies o amb els

voluntaris, amb poca burocràcia i d'una forma humanitzada.

Creació de més centres de dia per a la gent gran i que tinguin horaris i calendari el més flexible possible. Subvencionar totalment o parcialment les places, incloent-hi els transports. Moltes vegades el cost total supera en més de la meitat la pensió que cobren les persones jubilades. Complementar els diferents serveis que ofereix el centre amb el voluntariat del barri.

- Impulsar la participació de les dones grans en la gestió dels centres.
- Aquests centres de dia haurien de pertànyer a l'Ajuntament de Barcelona, ja que des dels districtes es pot acostar millor aquesta oferta de serveis a les ciutadanes i ciutadans.
- Creació de cases tutelades o cases compartides que siguin alternatives a les residències, on les persones grans hi trobin convivència i cura, fent especial atenció a la supressió de les barreres arquitectòniques.
- Garantir un control rigorós del funcionament quotidià de les residències i l'accés a tothom que les necessiti. Mentre no es produeixi la delegació de competències sobre les residències, l'Ajuntament hauria de participar en les comissions d'ingressos o arbitrar mecanismes que garanteixin ingressos prioritaris en situacions d'urgència.
- L'Ajuntament també hauria d'efectuar un control rigorós de les llicències d'obertura i de les ordenances d'edificació.
- L'Ajuntament hauria de posar sòl a la disposició de la Generalitat per tal de construir residències i concretar un Pla d'Acció que dotaria la ciutat de les places residencials i equipaments de gent gran que Barcelona necessita.

10. SALUT: MESURES PER GARANTIR UNA ATENCIÓ INTEGRAL DE QUALITAT I CALIDESA, INCORPORANT LA DIVERSITAT DE LES DONES I PROBLEMÀTIQUES COM: SALUT MENTAL, SIDA, AVORTAMENT, DROGODEPENDÈNCIES I ADDICCIONS, PLANIFICACIÓ FAMILIAR, EDUCACIÓ SEXUAL, PROSTITUCIÓ, TRASTORNS DE LA CONDUCTA ALIMENTÀRIA, ESTRÈS, ETC, REALITZANT CAMPANYES DE

PROMOCIÓ DE LA SALUT I D'AJUDA MÚTUA, I PROMOURE LA INTRODUCCIÓ DE FORMACIÓ I RECERCA EN TEMES DE GÈNERE I SALUT. CONSTITUCIÓ I POSADA EN MARXA DELS CONSELLS DE SALUT A TOTS ELS DISTRICTES DE LA CIUTAT AMB LA PARTICIPACIÓ DE LES ENTITATS I ASSOCIACIONS DE USUARIS I USUÀRIES.

Mesures per garantir una atenció integral de qualitat i calidesa, incorporant la diversitat de els dones i problemàtiques com: salut mental, sida, avortament, drogodependències i addiccions, planificació familiar, educació sexual, prostitució, trastorns de la conducta alimentària, estrès, etc.

- Reducció del temps d'espera de les consultes: -dia i hora previs.
- Millora de la qualitat d'atenció amb més temps dedicat a la consulta.
- Coordinar l'atenció primària de salut amb la xarxa de serveis socials, amb programes integrats d'atenció domiciliària integrals, adreçats específicament a sectors de població amb problemes d'accés al sistema sanitari: dones grans, disminuïdes, immigrants.
- Integrar la salut mental en els Centres d'Atenció Primària:
 - atenció a parelles,
 - teràpies psicològiques: grups, individuals, familiar, etc.,
 - drogaaddicció i alcoholisme,
 - grups d'ajuda mútua.
- Atenció ginecològica i planificació familiar:
 - qualitat i calidesa,
 - incorporació dels serveis de planificació familiar a la xarxa normalitzada, sense que això representi rebaixar els plantejaments amb què van ser constituïts.
- Programes d'atenció específica dels aspectes de salut que afecten les dones prostitutes, moltes de les quals actualment

són joves i drogaaddictes.

- Introducció de pautes i protocols per a l'atenció específica i de qualitat de les dones de més de 50 anys.
- Adaptació i accessibilitat per a tothom: Que no es converteixi la cura en una tortura per a les dones que tenen reducció de la mobilitat o d'altres singularitats. Lliteres més baixes o mòbils pensades per aquests casos, amb recolzacames que puguin subjectar unes cames que no tenen força, aparells de mamografies especialment dissenyats, etc.
- Informació clara per part dels professionals perquè la dona, que en última instància és la que ha de decidir sobre la seva salut, pugui fer-ho.
- Incorporació de les recomanacions de la OMS en relació a l'atenció al part:
 - No cal buidar l'intestí
 - No cal ser rasurada
 - No cal fer episiotomia sistemàticament
 - Es recomana la postura ajupida per parir (facilita la baixada de la criatura)

- Promoure als serveis d'obstetricia i pediatria l'alletament matern. Que la mare tingui informació i suport suficient per triar lliurement.
- Reconèixer i promoure la llibertat de decisió sobre el propi cos de les dones: avortament a decisió de les dones, dret a escollir el mètode, protocol a seguir en el part, mort digna, decisió sobre quines proves diagnòstiques vol fer-se o no, etc.
- Dedicació exclusiva del professionals sanitaris públics: més temps de consulta, menys pacients per facultatiu

Realitzar campanyes de promoció de la salut i de grups d'ajuda mútua:

- Desenvolupar programes d'educació per a la salut, específics per a les dones, en tant que dones, dones joves, mares i dones grans, coordinats pels equips sanitaris municipals, a través dels Centres d'Atenció Primària (CAP).
- Promoure campanyes coordinades entre serveis i àrees de salut sobre prevenció i

promoció de la salut.

- consell antitabàquic a les dones joves
- prevenció del càncer ginecològic.

Control i denúncia de les campanyes publicitàries de culte al cos:

- Seguiment epidemiològic de les malalties físiques i psíquiques de la població femenina, dels nous hàbits de vida i de les repercussions que hi poden tenir (anorèxia, bulímia, càncers, etc.).
- Atenció específica a les repercussions que, per a la salut de les dones, té la seva "doble presència" a la societat (treball productiu i treball reproductiu), amb la càrrega d'estrés que això comporta.
- Promoure i donar suport a la creació de grups d'ajuda mútua.
- Programes d'educació sanitària sobre VIH/SIDA coordinats entre els CAP i les entitats cíviques que hi treballen.
- Formació específica sobre VIH/SIDA i lesbianisme per als professionals dels Centres de Planificació Familiar.
- Disponibilitat i rapidesa de proves diagnòstiques.

Promoure la introducció de formació i recerca en temes de gènere i salut a tots els nivells de l'educació del personal sanitari:

- Programes de prevenció i seguiment de la salut laboral de les dones (ja que presenta trets difencials).
- Que la informació sobre planificació familiar inclogui els mètodes naturals.
- Incloure les teràpies alternatives a l'atenció sanitària (com acupuntura, homeopatia, quiromassatge, naturopatia i nutrició) que suposarien una disminució notable del consum de fàrmacs.
- Inclusió en la SS dels tractaments bucal bàsics (neteges, obturacions, endodòncies).

Constitució i posada en marxa dels Consells de Salut a tots els districtes de la ciutat, amb la participació de les entitats i associacions d'usuàries i usuaris.

11. CRIATURES: NORMALITZAR LA PRESENCIA DE CRIATURES EN ELS DIVERSOS ÀMBITS DE LA VIDA

QUOTIDIANA. MÉS GURDERIES INFANTILS I PÚBLIQUES AMB FLEXIBILITZACIÓ HORÀRIA

**Normalitzar la presència de criatures en els
diversos àmbits de la vida quotidiana:**

- **Espais públics per a activitats dels infants: ludoteques, centres cívics i esports.**
- Programes que facilitin la incorporació al mercat de treball a les mares amb criatures petites.
- Servei de puericultores per atendre els nens malats quan la mare treballa i no pot demanar permís.
- Donar prioritat en l'obtenció de places a les escoles bressol municipals a les dones responsables de famílies monoparentals amb criatures petites.
- Promoure i facilitar des de l'Ajuntament la normalització de la presència de mares i pares amb nens als diferents espais i activitats públiques per facilitar el seu accés i participació ciutadana.
- Dissenyar polítiques encaminades a facilitar l'exercici del dret a la maternitat i la paternitat.
- Més guarderies infantils i públiques (escoles bressol), especial atenció amb els horaris, i facilitats per a tots els col·lectius per accedir-hi (immigrants).
- Serveis de suport per a les mares que es queden a casa amb els infants i fomentar grups d'autoajuda per pal·liar el problema de la solitud.
- Ajuts econòmics per a les mares soles sense treball assalariat.
- Totes les guarderies i escoles haurien de suprimir les barreres arquitectòniques perquè les persones disminuïdes puguin tenir la mateixa facilitat per accedir-hi.
- Menjadors a les escoles d'ESO.
- **Impulsar la flexibilització horària** de les entrades i sortides de les escoles en tots els nivells educatius, especialment pel que fa a les Escoles Bressol i l'Escola Primària.

12. SERVEIS SOCIALS: ESFORÇ PER PART DE L'ADMINISTRACIÓ PER FER UN REAGRUPAMENT TERRITORIAL DELS SERVEIS: UN MATEIX TERRITORI, UNS MATEIXOS SERVEIS. IMPULSAR MESURES ESPECÍFIQUES ENFRONT DE

**LA FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA, I
DESENVOLUPAR MESURES DE
CONTROL DE QUALITAT SOBRE ELS
SERVEIS SOCIALS QUE OFEREIXEN LES
ENTITATS PÚBLIQUES I PRIVADES
ESTABLINT CRITERIS DE DRETS I
DEURES QUE TENEN LES USUÀRIES I
USUARIS A L'HORA DE GAUDIR DELS
SERVEIS**

**Esforç per part de l'Administració per fer un
reagrupament territorial dels serveis: un
mateix territori, uns mateixos serveis**

- Impulsar mesures específiques enfront de la **feminització de la pobresa** mitjançant accions integrades que englobin serveis d'educació, salut pública, ocupació, habitatge, etc., de tal manera que possibilitin realment un desenvolupament personal i familiar que superi la marginació.
- Difondre i vetllar per la **incorporació de les dones en els programes de renda mínima** d'inserció (PIRMI) i potenciar la inserció social i laboral d'aquestes dones, mitjançant l'ajut imprescindible per solucionar els problemes més prioritaris: habitatge, feina, atenció a les criatures.
- Donar prioritat a l'accés a la informació con un dels recursos que ha de fer possible la igualtat d'oportunitats. Això implica **adaptar la informació** i els seus canals a les necessitats de la població femenina que la requereix amb més necessitat.
- Oferir serveis **d'assessorament jurídic especialitzat i gratuït** a totes les dones.

**Control públic de qualitat sobre els serveis
socials que ofereixen les entitats públiques i
privades, establint criteris de drets i deures
que tenen les usuàries a l'hora de gaudir del
servei i de les obligacions que aporten aquests
serveis privats:**

- Augmentar el personal que treballa els serveis socials creant així llocs de treball.
- Garantir una bona situació laboral dels treballadors i treballadores dels serveis socials per garantir, d'aquesta forma, la qualitat del servei que donen.